Uradni list
Evropske unije

SL
Serija C

C/2025/4203

20.8.2025

Mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora

Novi akcijski načrt za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic

(mnenje na lastno pobudo)

(C/2025/4203)

Poročevalka: **Sophia REISECKER**

Svetovalca	Wolfgang GREIF (za poročevalko II. skupine) Jukka AHTELA (za I. skupino)
Sklep plenarne skupščine	5. 12. 2024
Pravna podlaga	člen 52(2) Poslovnika
Pristojnost	strokovna skupina za zaposlovanje, socialne zadeve in državljanstvo
Datum sprejetja na seji strokovne skupine	22. 5. 2025
Datum sprejetja na plenarnem zasedanju	18. 6. 2025
Plenarno zasedanje št.	597
Rezultat glasovanja (za/proti/vzdržani)	147/36/53

1. Uvod

1.1 Razlogi za razglasitev evropskega stebra socialnih pravic so še vedno aktualni, EU pa se je z akcijskim načrtom še bolj zavezala socialnemu napredku, vendar so predvsem pri izvajanju stebra še vedno vrzeli in izzivi. Pri uresničevanju glavnega cilja na področju zaposlovanja je bil sicer dosežen napredek, na drugih področjih pa je bil premajhen, zlasti glede zmanjšanja števila oseb s tveganjem revščine ali socialne izključenosti za 15 milijonov. Še veliko bo treba narediti, če želijo EU in države članice izpolniti in v celoti uveljaviti cilje in načela iz evropskega stebra socialnih pravic. Vsi nadaljnji ukrepi morajo temeljiti na celoviti in objektivni oceni izvajanja prejšnjega akcijskega načrta.

1.2 Namen tega mnenja je prispevati k novemu akcijskemu načrtu, ki ga je napovedala Evropska komisija. V njem so podana priporočila za pobude na ustreznih ravneh. Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO) meni, da bi bilo treba njegova priporočila glede politike in upravljanja prednostno upoštevati pri oblikovanju novega in v prihodnost usmerjenega akcijskega načrta za evropski steber socialnih pravic, osredotočenega na izvajanje in izvrševanje sprejetih družbenih norm in socialnih standardov ter po potrebi na njihovo oceno in posodobitev v skladu s spreminjajočimi se družbenimi potrebami ter novimi geopolitičnimi in gospodarskimi izzivi.

1.3 Pri ukrepih je treba upoštevati delitev pristojnosti med EU in državami članicami, spoštovati načeli subsidiarnosti in sorazmernosti ter se osredotočati na prispevek h krepitvi splošne konkurenčnosti in trajnostnosti evropskega ekonomskega in socialnega modela. Na podlagi skupnega razumevanja, da sta konkurenčnost in socialni napredek tesno povezana, si moramo konkretno prizadevati za povečanje zaposlenosti, socialnega napredka in produktivnosti, kot je navedeno v Draghijevem poročilu.

1.4 Glede na številne izzive, s katerimi se sooča Evropa, EESO poudarja, da so prvotni cilji evropskega stebra socialnih pravic še vedno aktualni in se zavzema za celosten pristop, ki vključuje pravičnost, konkurenčnost, varnost in vključenost v okviru evropskega socialnega modela. Akcijski načrt za evropski steber socialnih pravic bi moral prispevati k spodbujanju okolja, v katerem lahko vsi ustrezni akterji, vključno z javnimi organi, prevzamejo svojo družbeno odgovornost, podjetja pa lahko izkoristijo svoj potencial za produktivnost in ustvarjajo kakovostna delovna mesta. Zato si je treba prizadevati za vključujočo gospodarsko rast na trdnih temeljih enotnega trga, raziskav in inovacij ob podpori strukturnih reform za povečanje stopnje zaposlenosti ter dostopa do znanj in spretnosti ter za pravično in nemoteno delovanje trgov dela in sistemov socialne varnosti. Socialni dialog lahko na različnih ravneh pomaga Evropi pri prilagajanju na spremembe v delovnem življenju in je orodje za odgovorno upravljanje sprememb.

2. **Politična priporočila**

2.1 ***Enake možnosti in dostop do trga dela***

2.1.1 **Zmanjšanje dohodkovne neenakosti in spodbujanje enakosti spolov**: na tem področju je bilo že sprejetih več pobud, akcijski načrt pa bi moral vključevati nadaljnje ukrepe, da bi države članice spodbudili k odpravi dohodkovne neenakosti in zmanjšanju razlik v zaposlovanju med moškimi in ženskami. Evropa za obdobje po letu 2025 potrebuje novo strategijo za enakost spolov, v kateri bo upoštevana tudi presečnost. Da bi bila direktiva o preglednosti plačil čim bolj koristna, sta potrebna reden dialog med državami članicami ter podpora Evropske komisije pri razlagi in izvajanju direktive.

2.1.2 **Napredek pri enaki obravnavi:** čeprav je Komisija napovedala, da bo umaknila predlog direktive o enakem obravnavanju, o katerem potekajo pogajanja od leta 2008, EESO še naprej poziva k uporabi učinkovitih instrumentov za boj proti diskriminaciji, tudi zunaj sveta dela.

2.1.3 **Cilji glede zaposlovanja in aktivno vključevanje na trg dela**: sprejeti je treba ukrepe, da bo mogoče obravnavati pomanjkanje delovne sile in spretnosti na trgih dela, hkrati pa si je treba tudi prizadevati, da bi se zmanjšalo število oseb s tveganjem revščine in socialne izključenosti. Cilj politik trga dela mora biti zaposlitev neaktivnih in brezposelnih oseb, tudi z okrepitvijo izpopolnjevanja in preusposabljanja, spodbudami za boljše ponovno vključevanje na trg dela in ustrezno aktivacijsko podporo za hitro vrnitev na trg dela. Pri tem je ključnega pomena, da so javni zavodi za zaposlovanje učinkoviti, zato morajo imeti na voljo dovolj sredstev in ustrezno osebje. Invalidom bi bilo treba nameniti posebne ukrepe in podporo. Da bi dosegli napredek glede načela 13 evropskega stebra socialnih pravic, EESO ponovno predlaga, naj se – ob ustreznem upoštevanju različnih pristojnosti – izboljšajo ključni elementi sistemov držav članic za zavarovanje za primer brezposelnosti. Zato bi morale države članice ob podpori Komisije oceniti in preučiti standarde teh sistemov, vključno z višjimi neto nadomestitvenimi stopnjami, ustreznim trajanjem nadomestil, večjim deležem pokritosti ter usposabljanjem in podporo iskalcem zaposlitve pri vstopu na trg dela.

2.1.4 **Posodobitev uredbe o koordinaciji sistemov socialne varnosti:** EESO poziva države članice, naj dokončajo postopek izboljšave uredbe o koordinaciji sistemov socialne varnosti. Pri tem bi bilo treba upoštevati razvoj na notranjem trgu in prosto gibanje delavcev, da se zaščitijo prenosljive pravice socialne varnosti, ki čezmejnim delavcem omogočajo, da v EU brez težav prispevajo za socialne prejemke in dostopajo do njih.

2.1.5 **Spodbujanje svežnja politik za pravični prehod:** EESO ponovno poziva, naj se pripravi sveženj politik za pravični prehod v svetu dela, da se podpreta digitalni in zeleni prehod. To zajema predvidevanje in obvladovanje sprememb, uporabo socialnega dialoga in kolektivnih pogajanj kot vodilnih načel ter upoštevanje pobud za pravični prehod pri izvajanju evropskega stebra socialnih pravic in evropskega semestra ([1]). V celoti je treba uresničiti akcijski načrt za socialno gospodarstvo ([2]).

([1]) Mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora – Zakonodajni predlog za pravični prehod in orodja politike EU za bolj socialen evropski zeleni dogovor (mnenje na lastno pobudo) (UL C, C/2025/772, 11.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/772/oj).

([2]) COM(2021) 778 final in Mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora – Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij Ustvarjanje gospodarstva po meri ljudi: akcijski načrt za socialno gospodarstvo (COM(2021) 778 final) (UL C 323, 26.8.2022, str. 38).

2.1.6 **Spretnosti in kompetence**: zaradi hitrega tehnološkega razvoja, prehoda na zeleno gospodarstvo in demografskih sprememb so spretnosti in kompetence ljudi ključnega pomena za konkurenčnost in trajnostnost evropskega modela socialnega tržnega gospodarstva. Za obravnavo teh izzivov je treba v tesnem sodelovanju s socialnimi partnerji uvesti ambiciozne reforme nacionalnih sistemov izobraževanja in usposabljanja.

2.1.7 **Spodbujanje dostopa do usposabljanja in vseživljenjskega učenja ter naložb vanju:** EESO je že priporočil, naj bo dostop do stalnega in vseživljenjskega učenja pravica vsakega posameznika, ki se priznava na ravni EU in uveljavlja na nacionalni ravni. Tako bodo ljudje lahko sledili digitalnemu razvoju in razvoju umetne inteligence ([3]) ter se spopadali s spremembami na trgu dela zaradi zelenega prehoda. To je zlasti pomembno za tiste, ki imajo najslabši dostop do usposabljanja in trga dela, vključno z mladimi, ki niso zaposleni, se ne izobražujejo ali usposabljajo. Ciljev evropskega stebra socialnih pravic ni mogoče uresničiti brez povečanja javnih in zasebnih naložb v izobraževanje ter večje zavezanosti delodajalcev in socialnih partnerjev, da bodo v večji meri poskrbeli za učenje in usposabljanje na delovnem mestu. EESO poleg tega spodbuja države članice, naj vzpostavijo okvire za ustrezno finančno podporo za kritje življenjskih stroškov, zlasti za daljša obdobja izobraževanja in usposabljanja, na primer s pravico do nadomestil.

2.2 *Pošteni delovni pogoji*

2.2.1 **Boj proti revščini zaposlenih:** EESO meni, da je treba znatno znižati stopnjo zaposlenih s tveganjem revščine, ki jo povzročajo številni dejavniki. Za to je potreben celosten pristop, s katerim bi zmanjšali delež nestandardnih oblik zaposlitve, poskrbeli za ustrezne minimalne plače, omogočili lažje prehajanje med delovnimi mesti, izboljšali delovne pogoje ter nadalje vlagali v usposabljanje in izpopolnjevanje, zlasti v manj produktivnih sektorjih. Na ravni EU je treba sprejeti ustrezne pobude za določitev skupnih minimalnih standardov v državah članicah. EESO poziva k pravilnemu izvajanju direktive o ustreznih minimalnih plačah.

2.2.2 **Spremljanje in zagotavljanje poštenih delovnih pogojev, ustvarjanje kakovostnih delovnih mest in boj proti negotovim zaposlitvam:** na tem področju je bilo že sprejetih več ukrepov. Poskrbeti bi bilo treba za ustrezno izvajanje, pravne in upravne preglede ter izvrševanje na nacionalni ravni, da bi delavcem zagotovili stabilna delovna mesta, varne delovne pogoje, tudi v zvezi z novimi tveganji pri delu, ustrezno in predvidljivo plačilo ter možnost, da na delovnem mestu organizirano izrazijo svoje mnenje. Bolj si je treba prizadevati za pravične in dostojne delovne pogoje, zlasti ker se zdaj sklepajo raznolike pogodbe, od katerih jih je veliko za negotove in nestandardne oblike zaposlitve. To je potrebno zlasti pri izvajanju in spremljanju direktive o platformnem delu. Dodatno se je treba posvetiti ustvarjanju kakovostnih delovnih mest, tudi s podporo usposabljanju in izpopolnjevanju, razvojem delovnih mest na podlagi novih tehnologij in priznavanjem pomena podjetništva. EESO predlaga, naj se v akcijskem načrtu določi dodaten cilj glede kakovostnih delovnih mest, ter spodbuja Komisijo, naj v sodelovanju s socialnimi partnerji in Eurofoundom analizira in oblikuje uporabne in smiselne kazalnike na tem področju.

2.2.3 **Dostop do visokokakovostnih zdravstvenih sistemov/oskrbe in ustreznega osebja v panogi**: Komisija bi morala upoštevati evropsko strategijo oskrbe in spodbujati države članice, naj povečajo naložbe v skrbstveno ekonomijo, kot je navedeno v resoluciji Mednarodne organizacije dela (MOD) o spodbujanju dostojnega dela v skrbstveni ekonomiji ([4]). Veliko pomanjkanje osebja bi lahko odpravili s priporočili na ravni EU, da bi države članice podprli in usmerjali v prizadevanjih za izboljšanje položaja zdravstvenih delavcev z ustvarjanjem dostojnih delovnih mest s pravičnimi plačami in privlačnimi modeli usposabljanja ob podpori dobro zasnovanih migracijskih politik. EESO poziva k vmesnemu pregledu priporočil s spremljanjem, v kolikšni meri so bili doseženi barcelonski cilji in splošni cilji reform dolgotrajne oskrbe. Poleg tega je treba uvesti pobude za obravnavo negotovosti zaposlitve in zaposljivosti delavcev s pomočjo usposabljanja ter za nadzor kakovosti na hitro rastočem področju dolgotrajne oskrbe in pomoči, predvsem z bojem proti nepoštenim poslovnim praksam v tem nastajajočem sektorju.

([3]) Mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora – Predlog sklepa Sveta o smernicah za politike zaposlovanja držav članic (COM(2023) 599 final – 2023/0173 (NLE)) (UL C, C/2023/870, 8.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/870/oj), točka 1.9, Mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora – Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Akcijski načrt za evropski steber socialnih pravic (COM(2021) 102 final) (UL C 374, 16.9.2021, str. 38), točka 2.1.7.

([4]) ILO Resolution on Decent Work and the Care Economy moves ahead (Napredek pri resoluciji MOD o dostojnem delu in skrbstveni ekonomiji).

2.2.4 **Izboljšanje varnosti in zdravja pri delu:** da bi zmanjšali tveganja pri delu, so potrebne strategije preprečevanja, vključno z ozaveščanjem. Naša vizija je nič smrtnih žrtev in nesreč na delovnem mestu. Okrepiti je treba boj proti poklicnim boleznim, zlasti v primeru rakotvornih izdelkov in snovi ter patogenih ali nevarnih snovi. Še naprej moramo podpirati prostovoljne sporazume ter v sodelovanju s socialnimi partnerji in znanstveniki stalno spremljati direktivo o rakotvornih in mutagenih snoveh.

2.2.5 **Obravnava novih tveganj pri delu na podlagi posvetovanja s socialnimi partnerji:** z boljšim varovanjem zdravja pri delu so podjetja bolj konkurenčna. Tako je tudi v primeru novih tveganj in težav z duševnim zdravjem, zlasti v povezavi z uporabo novih tehnologij. EESO priporoča, naj se uveljavi pravica do odklopa ne le za zaščito delavcev, ampak tudi za večjo produktivnost. EESO poziva Komisijo, naj predloži direktivo o psihosocialnih tveganjih, v kateri bi morali z ustreznimi ocenami tveganja, izvedenimi v sodelovanju z delavci in sindikati, določiti zavezujoče obveznosti za prepoznavanje psihosocialnih tveganj. S podnebnimi spremembami se pojavljajo tudi nova tveganja, zato je treba obravnavati tudi delo v ekstremnih temperaturah.

2.2.6 **Izboljšanje zaposlitvenih možnosti in kakovosti zaposlovanja mladih:** EESO je večkrat pozval k enaki obravnavi mladih na trgu dela ([5]), med drugim z odpravljanjem tveganj v zvezi z nestandardnimi oblikami zaposlitve, ki so vse bolj negotove, vključno z neprostovoljnim krajšim delovnim časom in neprostovoljnimi zaposlitvami za določen čas. V akcijskem načrtu bi morali obravnavati različne vidike na področju zaposlovanja mladih, zlasti če ti niso zaposleni, se ne izobražujejo ali usposabljajo ([6]), na primer prehod iz izobraževanja v zaposlitev, potrebo po kakovostnih delovnih mestih in ustrezno socialno zaščito za mlade tudi v obdobjih, ko niso zaposleni. EESO v okviru predlagane direktive o pripravništvih poziva k trdni pravni pobudi, da se pripravnikom omogoči uveljavljanje pravic delavcev.

2.2.7 **Ukrepi za umetno inteligenco, v središču katere bo človek:** zaradi vsesplošnega potenciala umetne inteligence in novih nastajajočih tehnologij je potreben pristop, s katerim bi preprečili negativne posledice za delavce zaradi uporabe teh tehnologij. Z zakonodajnimi pobudami bi bilo treba obravnavati vrzeli v varstvu pravic delavcev na delovnem mestu in zagotoviti, da bo človek ohranil nadzor nad vsemi interakcijami med človekom in strojem ([7]).

2.2.8 **Pravična mobilnost delavcev:** EESO se je seznanil s pozivom Evropskega parlamenta za revizijo mandata Evropskega organa za delo, da bi se njegove pristojnosti bistveno povečale. To pomeni, da bi lahko preiskoval domnevne kršitve ali neuporabo prava Unije ter na lastno pobudo, potem ko bi obvestil pristojne nacionalne organe, začel in opravljal preiskave in inšpekcijske preglede čezmejnih primerov.

2.3 *Socialna zaščita in vključevanje*

2.3.1 Podrobni predlogi so v drugih mnenjih EESO, predvsem v mnenju SOC/829 o strategiji EU za boj proti revščini. Sem spadajo ukrepi za:

— okrepitev skupnih prizadevanj za povečanje zaposlitvenih možnosti z opolnomočenjem in zaščito ranljivih skupin;

— boj proti revščini otrok in mladih s polnim izvajanjem jamstva za mlade in jamstva za otroke v državah članicah, vključno z ustreznimi naložbami v visokokakovostne, cenovno ugodne in dostopne storitve otroškega varstva;

— boj proti revščini v starosti, socialni izključenosti in osamljenosti ter zagotavljanje, da pokojninske reforme, ki sicer temeljijo na finančni vzdržnosti, ne ogrozijo življenjskega standarda starejših;

— ohranjanje storitev splošnega pomena – javnih in zasebnih ter socialnih podjetij – z ustrezno usmerjenimi naložbami;

([5]) Mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora – Enaka obravnava mladih na trgu dela (mnenje na lastno pobudo) (UL C 293, 18.8.2023, str. 48); Workers' Rights for the 21st century (Pravice delavcev za 21. stoletje), Evropski mladinski forum, dokument o stališčih 12/2024.

([6]) https://www.youthforum.org/policy-library/youth-guarantee-how-to-support-young-people-finding-a-pathway.

([7]) Mnenje EESO *Ocena poročil Enrica Lette in Maria Draghija o delovanju in konkurenčnosti enotnega trga EU* (UL C, C/2025/2004, 30.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2004/oj); točka 10.3.

— spodbujanje politik držav članic za zagotavljanje dostopa do socialnih stanovanj in stanovanjske pomoči ljudem v stiski, določitev cilja o cenovno dostopnih stanovanjih v okviru evropskega stebra socialnih pravic in boj proti brezdomstvu;

— zagotavljanje enakega dostopa do energije in zanesljive oskrbe z energijo po dostopnih cenah;

— prenovitev in okrepitev središča AccessibleEU ([8]).

3. **Priporočila v zvezi z upravljanjem**

3.1 **Vključenost socialnih partnerjev in civilne družbe**: EESO nenehno poudarja, da ima socialni dialog na vseh ravneh ključno vlogo pri spodbujanju pravične in vključujoče družbe ter povečevanju rasti, produktivnosti, zaposlovanja in konkurenčnosti. Zavzema se za to, da bi bili socialni akterji polno vključeni v oblikovanje socialne politike od samega začetka, od njene zasnove do izvajanja, tudi v tistih državah članicah, kjer za to še ni dovolj poskrbljeno. Treba je popolnoma upoštevati posebno vlogo socialnih partnerjev v strukturah socialnega dialoga, hkrati pa priznati, da je civilni dialog, ki poteka o večjem naboru tem in vključuje širši krog deležnikov, ločen proces. EESO pozdravlja prizadevanja Komisije, da bi velikemu številu evropskih organizacij omogočila prispevati na področjih socialne politike, na primer z evropsko platformo za boj proti brezdomstvu, ki bi morala biti še naprej vključena v izvajanje evropskega stebra socialnih pravic. EESO priporoča, naj se po zgledu tega preizkušenega modela vzpostavijo še druge tematske platforme.

3.2 **Vključevanje socialnih ciljev** v vsa področja politike v skladu s horizontalno socialno klavzulo iz člena 9 PDEU.

3.3 **Vključevanje in prednostna obravnava enakosti spolov v celotnem evropskem stebru socialnih pravic:** enakost spolov je treba sistematično vključevati v vseh 20 načel evropskega stebra socialnih pravic, da bodo rezultati politike koristili vsem in se bodo odpravile trdovratne razlike med spoloma. EESO predlaga, da se v novi akcijski načrt za evropski steber socialnih pravic in v proračun zanj vključijo specifični kazalniki s področja enakosti spolov.

3.4 EESO se je z velikim zanimanjem seznanil s pobudo Evropskega mladinskega foruma o Mladinskem testu, s katerim bi sistematično ocenjevali, ali se v vseh politikah upoštevajo in učinkovito spodbujajo socialne pravice in dobrobit mladih v EU, in za to tudi poskrbeli, s čimer bi dosledno upoštevali pravice mladih in uporabili celosten pristop k obravnavanju različnih izzivov, s katerimi se soočajo mladi.

3.5 **Poenostavitev pravil brez ogrožanja temeljnih ciljev:** EESO je seznanjen z agendo Evropske komisije za poenostavitev in racionalizacijo zakonodaje ter učinkovitejše izvajanje politik. Uvedba takšnih pobud ne sme ogroziti temeljnih socialnih ciljev.

3.6 **Povezava z evropskim semestrom**: EESO pozdravlja, da so bili sprejeti ukrepi za priznanje in okrepitev povezave med akcijskim načrtom za evropski steber socialnih pravic ter usklajevanjem in poročanjem v okviru evropskega semestra kot enega od ključnih elementov okvira socialno-ekonomskega upravljanja EU. Evropski semester bi bilo treba uporabljati za boljše usklajevanje in spremljanje pri vseh ciljih EU. EESO priznava ključno vlogo Sveta za zaposlovanje, socialno politiko, zdravje in varstvo potrošnikov na področju socialnih kazalnikov.

3.7 **Financiranje EU za cilje evropskega stebra socialnih pravic**: EESO poziva, naj se pogojno povečajo skupna sredstva, dodeljena Evropskemu socialnemu skladu plus. Sredstva bi bilo treba nameniti za trg dela ter izdatke in naložbe na socialnem področju tako kot pri zelenem in digitalnem prehodu, pri katerem morajo države članice za vsako področje v svojem načrtu za okrevanje in odpornost nameniti 37 % oziroma 20 % svojih odhodkov.

([8]) Mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora – Boj proti energijski revščini in odpornost EU: izzivi z gospodarskega in socialnega vidika (raziskovalno mnenje na zaprosilo češkega predsedstva) (UL C 486, 21.12.2022, str. 88), točki 1.1 in 1.3.

3.8 **Fiskalni manevrski prostor za naložbe v socialno porabo**: države članice evropskega stebra socialnih pravic ne bodo mogle izvajati, če ne bo mogoče spodbuditi obsežnih in usklajenih naložb v socialno porabo in socialno infrastrukturo. To je treba upoštevati v evropskem semestru, ki je bil nekoliko prilagojen načelom evropskega stebra socialnih pravic. Treba je razmisliti o nadaljnjih ukrepih. EESO je že večkrat poudaril, da bi lahko več javnih naložb v državah članicah omogočili z zlatim pravilom, ki bi dopustilo več prožnosti pri proračunskih pravilih ([9]).

3.9 **Socialne naložbe**: EESO ponovno poudarja, da imajo socialne naložbe več pozitivnih učinkov, poleg tega pa je treba upoštevati, da so dolgoročni stroški, če se socialnih naložb ne izvaja, pogosto lahko veliko višji. Široko zastavljene in ustrezno oblikovane socialne naložbe bi morale biti skupaj s strukturnimi reformami bistven element izvajanja evropskega stebra socialnih pravic, saj lahko s svojim vplivom na ljudi in produktivnost, vključno z večjo inovacijsko zmogljivostjo, uvajanjem novih tehnologij in zaposlitvenimi možnostmi ter vključujočo in trajnostno konkurenčnostjo, znatno prispevajo h gospodarski rasti.

3.10 **Upoštevanje potreb evropskega stebra socialnih pravic v naslednjem večletnem finančnem okviru**: oblikovanje večletnega finančnega okvira je priložnost, da se podprejo prizadevanja EU in držav članic za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic in hkrati ohrani poudarek na prednostnih nalogah EU. Za to sta potrebna dosledna uporaba sredstev in priznavanje vloge evropskega stebra socialnih pravic kot vodila za operativne programe ter orodja za oceno učinka strukturnih in investicijskih skladov, Evropskega socialnega sklada plus ter drugih ustreznih proračunskih postavk EU. S socialno pogojenostjo bi zagotovili, da projekti aktivno prispevajo h krovnim socialnim ciljem. Naložbe v varnost in obrambo niso učinkovite, če je družba razklana. Socialna razsežnost naložb in reform bi morala biti sestavni del agende za varnost ([10]). EU in države članice zaradi povečanja izdatkov za obrambo ne smejo ogroziti ali opustiti nujnih socialnih naložb.

3.11 **Ocena in razvoj pregleda socialnih kazalnikov**: izvajanje evropskega stebra socialnih pravic bi moralo temeljiti na merljivih ukrepih in bi ga bilo treba stalno spremljati s pregledom socialnih kazalnikov. EESO poziva, naj se pregled socialnih kazalnikov, ki se uporablja v evropskem semestru, izpopolni. Socialni partnerji in organizacije civilne družbe bi morali sodelovati v tej razpravi, da bi izboljšali veljavne kazalnike in po potrebi opredelili nove kazalnike za spremljanje vseh načel in pravic evropskega stebra socialnih pravic ([11]).

3.12 **Učinkovita uporaba okvira za socialno konvergenco**: okvir za socialno konvergenco bi lahko kot orodje za strukturirano evidentiranje in primerjavo sprememb nacionalnih politik zaposlovanja in socialnih politik ter spremljanje, ali se socialne politike ustrezno izvajajo in financirajo, pomagal pri ugotavljanju, katere države morda ciljev ne bodo mogle uresničiti, da bi lahko te države nato podrobneje spremljali. Okvir je treba bolje vključiti v evropski semester, da bi vlade spodbudili k sprejetju ukrepov ob upoštevanju priporočil za posamezne države.

3.13 **Spodbujanje kazalnikov, ki presegajo BDP, kot merila blaginje**: za merjenje socialne kohezije in kakovosti življenja, pravično porazdelitev priložnosti in virov ter zmanjšanje socialne in kulturne izključenosti so poleg BDP potrebni ustreznejši in celovitejši kazalniki. EESO je že jasno navedel, da bi bilo treba pri evropskem upravljanju uporabiti nov pristop, ki bi bil usmerjen v dobrobit državljanov in blaginjo. EESO podpira predloge evropskih socialnih partnerjev za nove kazalnike, ki bi dopolnjevali BDP na socialnem, ekonomskem in okoljskem področju ([12]). Pozval je, naj se oblikuje preglednica kazalnikov, ki presegajo BDP ([13]).

([9]) UL C 227, 28.6.2018, str. 1, točki 1.8 in 3.6; UL C 327, 12.11.2013, str. 11; UL C 227, 28.6.2018, str. 95, točka 1.4; UL C 226, 16.7.2014, str. 21; UL C 262, 25.7.2018, str. 1, točka 3.14; UL C 190, 5.6.2019, str. 24, točka 1.8; UL C 262, 25.7.2018, str. 1, točka 1.4; UL C 14, 15.1.2020, str. 1, točki 1.7 in 2.7.2.

([10]) Resolucija Evropskega ekonomsko-socialnega odbora – Usmerjanje demokratičnega napredka EU: resolucija za naslednji zakonodajni mandat (UL C, C/2024/6861, 28.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6861/oj, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6861/oj), točka 7.3.

([11]) Za pregled velja, da: (a) ne vključuje podatkov, razčlenjenih na podlagi različnih značilnosti, kot so spol, starost, etnična pripadnost in socialno-ekonomski status, s katerimi bi učinkoviteje merili učinek politik na različne ranljive skupine, (b) v njem ne bi smeli samo primerjati držav članic v smislu najboljših in najslabših rezultatov glede na povprečje EU, ampak bi morali meriti napredek glede na ambiciozne nacionalne kvantitativne cilje, (c) ne vključuje kazalnikov za ključne vidike (npr. za ustvarjanje delovnih mest v socialnem gospodarstvu za ranljive skupine, za socialni dialog, kolektivna pogajanja in udeležbo delavcev, za brezdomstvo) in da so drugi kazalniki preveč omejeni (npr. pravice invalidov, ni kazalnika razen za zaposlitveno vrzel), (d) so med postopki zbiranja podatkov v državah članicah precejšnje razlike, zato je jasno, da si je treba bolj prizadevati za standardizacijo postopkov ter zagotavljanje pravočasnih, točnih in primerljivih podatkov, ter (e) je z vidika političnih prednostnih nalog v praksi še naprej podrejen preglednici v okviru postopka v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji.

([12]) Supplementing GDP as welfare measure (Dopolnitev kazalnika BDP kot merila blaginje).

([13]) Mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora – Preseganje ukrepov, osredotočenih na BDP, za uspešno okrevanje ter trajnostno in odporno gospodarstvo EU (mnenje na lastno pobudo) (UL C 152, 6.4.2022, str. 7).

3.14 **Uporaba postopkov javnega naročanja**: EESO poziva, naj se več pozornosti nameni možnostim, da bi s pravili o javnem naročanju prispevali k izboljšanju uporabe in izvrševanja veljavnega delovnega in socialnega prava Unije in držav članic ([14]). S skupnimi harmoniziranimi pogoji in pravili v zakonodaji EU o javnem naročanju bi bilo treba odpraviti merilo najnižje cene in zagotoviti, da bi javni naročniki pri oddaji naročil upoštevali socialna in okoljska merila v skladu z evropskim stebrom socialnih pravic. EESO zato poziva, naj se zahteve za oddajo naročil v direktivah EU o javnem naročanju razširijo na socialne vidike, vključno s kolektivnimi pogajanji.

V Bruslju, 18. junija 2025

Predsednik
Evropskega ekonomsko-socialnega odbora
Oliver RÖPKE

([14]) UL C 374, 16.9.2021, str. 38, točki 1.23 in 2.5.3.

PRILOGA I

ZAKONODAJNA SLED

SEZNAM ZASTOPNIKOV INTERESOV, OD KATERIH JE POROČEVALEC PREJEL PRISPEVEK

Priprava tega seznama je povsem prostovoljna in je v izključni pristojnosti poročevalca. Poročevalec je pri pripravi mnenja SOC/822 Novi akcijski načrt za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic prejel prispevek od naslednjih zastopnikov interesov (organizacij in/ali samozaposlenih posameznikov):

European Committee of Regions
Directorate-General for Employment, Social Affairs and Inclusion of the European Commission
Eurofound
Eurodiaconia
European Trade Union Confederation (ETUC)
Members of the European Parliament
PANTEIA
Social Platform

Obisk Finske

Employers' organisations: The Federation of Finnish Enterprises (Suomen Yrittäjät), Confederation of Finnish Industries (EK)
Workers' organisations: Confederation of Unions for Professional and Managerial Staff in Finland (Akava), The Finnish Confederation of Professionals (STTK), The Central Organisation of Finnish Trade Unions (SAK)
Civil society organisations: Into ry (Outreach Youth Work and Workshop Activities), SOSTE Finnish Federation for Social Affairs and Health, The Finnish National Organisation of the Unemployed
Public Authorities: Ministry of Education, Ministry of Social Affairs and Health

Obisk Slovenije

Employers' organisations: Association of Employers of Slovenia (ZDS), The Chamber of Craft and Small Business of Slovenia (OZS)
Workers' organisations: Confederation of Trade Unions of Slovenia (PERGAM), Confederation of the Public Sector Trade Unions of Slovenia (KSJS), The Association of Free Trade Unions of Slovenia (ZSSS)
Civil society organisations: Zavod Pelikan, Slovenska univerza za Tretje življenjsko obdobje
Public Authorities: State Secretary of Labour, Family, Social Affairs and Equal Opportunities, State secretary for internationalization, entrepreneurship, development resources and tourism

Javno posvetovanje o novem akcijskem načrtu za evropski steber socialnih pravic in strategiji EU za boj proti revščini ([1])

Okrogla miza 1 – Novi akcijski načrt za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic

Business Europe
SMEunited
European Trade Union Confederation (ETUC)
Social Platform
Directorate-General for Employment, Social Affairs and Inclusion of the European Commission
PANTEIA

Okrogla miza 2 – Strategija EU za boj proti revščini

United Nations, Office of the High Commissioner for Human Rights
Directorate-General for Employment, Social Affairs and Inclusion of the European Commission
Member of the European Parliament
European Network of Public Employment Services
Tilburg University
European Anti-Poverty Network

([1]) https://www.eesc.europa.eu/en/agenda/our-events/events/joint-public-hearing-new-action-plan-implementation-european-pillar-social-rights-and-eu-anti-poverty-strategy.

PRILOGA II

Naslednji amandmaji, ki so bili med razpravo zavrnjeni, so prejeli vsaj četrtino glasov (člen 74(3) Poslovnika):

AMANDMA 3

Vlagatelji:

ARDHE Christian
BLIJLEVENS René
CLEVER Peter
DANISMAN Mira-Maria
KRAWCZYK Jacek
MINCHEVA Mariya
MISSLBECK-WINBERG Christiane
POTTIER Jean-Michel
SAMMUT BONNICI Dolores
SCHWENG Christa
SMOLE Jože
SÕBER Kristi
SOETE Paul
YGLESIAS Isabel

SOC/822
Novi akcijski načrt za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic

Točka 2.1.7

Spremeni se tako:

Mnenje strokovne skupine	Amandma
Spodbujanje dostopa do usposabljanja in vseživljenjskega učenja ter naložb vanju: EESO je že priporočil, naj ***bo*** dostop do stalnega in vseživljenjskega učenja ***pravica vsakega posameznika, ki se priznava na ravni EU in uveljavlja na nacionalni ravni***. Tako bodo ljudje lahko sledili digitalnemu razvoju in razvoju umetne inteligence[***1***] ter se spopadali s spremembami na trgu dela zaradi zelenega prehoda. To je zlasti pomembno za tiste, ki imajo najslabši dostop do usposabljanja in trga dela, vključno z mladimi, ki niso zaposleni, se ne izobražujejo ali usposabljajo. Ciljev evropskega stebra socialnih pravic ni mogoče uresničiti brez povečanja javnih in zasebnih naložb v izobraževanje ter večje zavezanosti delodajalcev in socialnih partnerjev, da bodo v večji meri poskrbeli za učenje in usposabljanje na delovnem mestu. EESO poleg tega spodbuja države članice, naj ***vzpostavijo*** okvire za ustrezno finančno podporo za kritje življenjskih stroškov, zlasti za daljša obdobja izobraževanja in usposabljanja, na primer s pravico do nadomestil.	Spodbujanje dostopa do usposabljanja in vseživljenjskega učenja ter naložb vanju: EESO je že priporočil, naj ***se spodbuja*** dostop do stalnega in vseživljenjskega učenja***, da bi vsi imeli dostop do kakovostnega in vključujočega vseživljenjskega učenja v vseh obdobjih kariere in življenja[1]***. Tako bodo ljudje lahko sledili digitalnemu razvoju in razvoju umetne inteligence[***2***] ter se spopadali s spremembami na trgu dela zaradi zelenega prehoda. To je zlasti pomembno za tiste, ki imajo najslabši dostop do usposabljanja in trga dela, vključno z mladimi, ki niso zaposleni, se ne izobražujejo ali usposabljajo. Ciljev evropskega stebra socialnih pravic ni mogoče uresničiti brez povečanja javnih in zasebnih naložb v izobraževanje ter večje zavezanosti delodajalcev in socialnih partnerjev, da bodo v večji meri poskrbeli za učenje in usposabljanje na delovnem mestu. EESO poleg tega spodbuja države članice, naj ***predvidijo*** okvire za ustrezno finančno podporo za kritje življenjskih stroškov, zlasti za daljša obdobja izobraževanja in usposabljanja, na primer s pravico do nadomestil.
	[1] SOC/774, točka 3.2.
[1] UL C, C/2023/870, točka 1.9, UL C 374, 16.9.2021, str. 38, točka 2.1.7.	***[2]*** UL C, C/2023/870, točka 1.9, UL C 374, 16.9.2021, str. 38, točka 2.1.7.

Obrazložitev

Predlaga se, da se glede vseživljenjskega učenja uporabi besedilo na podlagi mnenja SOC/774 Sveženj o digitalnih spretnostih in izobraževanju. Ker obstajajo različni nacionalni modeli usposabljanja, bi morali seveda odločanje o koristnosti morebitnih novih okvirov prepustiti državam članicam.

Rezultat glasovanja

Za:	95
Proti:	110
Vzdržani:	5

AMANDMA 4

Vlagatelji:

ARDHE Christian
BLIJLEVENS René
CLEVER Peter
DANISMAN Mira-Maria
KRAWCZYK Jacek
MINCHEVA Mariya
MISSLBECK-WINBERG Christiane
POTTIER Jean-Michel
SAMMUT BONNICI Dolores
SCHWENG Christa
SMOLE Jože
SOBER Kristi
SOETE Paul
YGLESIAS Isabel

SOC/822
Novi akcijski načrt za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic

Točka 2.2.1

Spremeni se tako:

Mnenje strokovne skupine	Amandma
Boj proti revščini zaposlenih: EESO meni, da je treba znatno znižati stopnjo zaposlenih s tveganjem revščine, ki jo povzročajo številni dejavniki. Za to je potreben celosten pristop, s katerim bi ***zmanjšali delež nestandardnih oblik zaposlitve***, poskrbeli za ustrezne minimalne plače in omogočili lažje prehajanje med delovnimi mesti, izboljšali delovne pogoje ter nadalje vlagali v usposabljanje in izpopolnjevanje, zlasti v manj produktivnih sektorjih. ***Na ravni EU je treba sprejeti ustrezne pobude za določitev skupnih minimalnih standardov v državah članicah.*** EESO poziva k pravilnemu izvajanju direktive o ustreznih minimalnih plačah.	Boj proti revščini zaposlenih: EESO meni, da je treba znatno znižati stopnjo zaposlenih s tveganjem revščine, ki jo povzročajo številni dejavniki. ***Revščina zaposlenih je kompleksno vprašanje.*** Za to je potreben celosten pristop, s katerim bi ***spodbujali pravične in raznolike oblike dela***, poskrbeli za ustrezne minimalne plače in omogočili lažje prehajanje med delovnimi mesti, izboljšali delovne pogoje ter nadalje vlagali v usposabljanje in izpopolnjevanje, zlasti v manj produktivnih sektorjih. ***V zvezi s tem bi bilo treba razmisliti o ustreznih pobudah za podporo prizadevanjem držav članic in socialnih partnerjev.*** EESO poziva k pravilnemu izvajanju direktive o ustreznih minimalnih plačah.

Obrazložitev

Poudariti je treba, da je revščina zaposlenih kompleksno vprašanje in da se je treba s celostnim pristopom osredotočiti na različne oblike zaposlitve, ki so na voljo. V EESO ni dogovora glede določitve skupnih minimalnih standardov na ravni EU, zato je treba besedilo nekoliko prilagoditi.

Rezultat glasovanja

Za:	94
Proti:	128
Vzdržani:	6

AMANDMA 5

Vlagatelji:

ARDHE Christian
BLIJLEVENS René
CLEVER Peter
DANISMAN Mira-Maria

KRAWCZYK Jacek

MINCHEVA Mariya

MISSLBECK-WINBERG Christiane

POTTIER Jean-Michel

SAMMUT BONNICI Dolores

SCHWENG Christa

SMOLE Jože

SÕBER Kristi

SOETE Paul

YGLESIAS Isabel

SOC/822

Novi akcijski načrt za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic

Točka 2.2.2

Spremeni se tako:

Mnenje strokovne skupine	Amandma
Spremljanje in zagotavljanje poštenih delovnih pogojev, ustvarjanje kakovostnih delovnih mest in boj proti negotovim zaposlitvam: na tem področju je bilo že sprejetih več ukrepov. Poskrbeti bi bilo treba za ustrezno izvajanje, pravne in upravne preglede ter izvrševanje na nacionalni ravni, da bi delavcem zagotovili ***stabilna*** delovna mesta, varne delovne pogoje, tudi v zvezi z novimi tveganji pri delu, ustrezno ***in predvidljivo*** plačilo ter možnost, da na delovnem mestu organizirano izrazijo svoje mnenje. Bolj si je treba prizadevati za pravične in dostojne delovne pogoje, zlasti ker se zdaj sklepajo raznolike pogodbe, ***ki jih je zelo veliko na področju negotovih in nestandardnih oblik zaposlitve***. To je potrebno zlasti pri izvajanju in spremljanju direktive o platformnem delu. Dodatno se je treba posvetiti ustvarjanju kakovostnih delovnih mest, tudi s podporo usposabljanju in izpopolnjevanju, razvojem delovnih mest na podlagi novih tehnologij in priznavanjem pomena podjetništva. EESO ***predlaga, naj se v akcijskem načrtu določi dodaten cilj glede kakovostnih delovnih mest, ter*** spodbuja Komisijo, naj v sodelovanju s socialnimi partnerji in Eurofoundom analizira in oblikuje uporabne in smiselne kazalnike na tem področju.	Spremljanje in zagotavljanje poštenih delovnih pogojev, ustvarjanje kakovostnih delovnih mest in boj proti negotovim zaposlitvam: na tem področju je bilo že sprejetih več ukrepov. Poskrbeti bi bilo treba za ustrezno izvajanje, pravne in upravne preglede ter izvrševanje na nacionalni ravni, da bi delavcem zagotovili ***trajnostna*** delovna mesta, varne delovne pogoje, tudi v zvezi z novimi tveganji pri delu, ustrezno plačilo***, predvidljive mehanizme določanja plač*** ter možnost, da na delovnem mestu organizirano izrazijo svoje mnenje. Bolj si je treba prizadevati za pravične in dostojne delovne pogoje, zlasti ker se zdaj sklepajo raznolike pogodbe***, pri čemer je treba ustrezno upoštevati potrebe delavcev in delodajalcev***. To je potrebno zlasti pri izvajanju in spremljanju direktive o platformnem delu. Dodatno se je treba posvetiti ustvarjanju kakovostnih delovnih mest, tudi s podporo usposabljanju in izpopolnjevanju, razvojem delovnih mest na podlagi novih tehnologij in priznavanjem pomena podjetništva. EESO spodbuja Komisijo, naj v sodelovanju s socialnimi partnerji in Eurofoundom analizira in oblikuje uporabne in smiselne kazalnike na tem področju.

Obrazložitev

Namesto stabilnih delovnih mest bi se morali osredotočiti na zaposljivost delavcev. Besedilo o sklepanju raznolikih pogodb bi moralo biti bolj pozitivno, uravnoteženo in konstruktivno. Prav tako ni bilo dogovora o predlogu dodatnega cilja glede kakovostnih delovnih mest. Namesto omembe preglednih plač bi lahko navedli naslednje besedilo načela 6 evropskega stebra socialnih pravic: „Plače se določijo na pregleden in predvidljiv način v skladu z nacionalnimi praksami in ob spoštovanju avtonomnosti socialnih partnerjev.“

Rezultat glasovanja

Za:	93
Proti:	125
Vzdržani:	5

AMANDMA 7

Vlagatelji:

ARDHE Christian
BLIJLEVENS René
CLEVER Peter
DANISMAN Mira-Maria
KRAWCZYK Jacek
MINCHEVA Mariya
MISSLBECK-WINBERG Christiane
POTTIER Jean-Michel
SAMMUT BONNICI Dolores
SCHWENG Christa
SMOLE Jože
SÕBER Kristi
SOETE Paul
YGLESIAS Isabel

SOC/822
Novi akcijski načrt za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic

Točka 2.2.5

Spremeni se tako:

Mnenje strokovne skupine	Amandma
Obravnava novih tveganj pri delu na podlagi posvetovanja s socialnimi partnerji: z boljšim varovanjem zdravja pri delu so podjetja bolj konkurenčna. Tako je tudi v primeru novih tveganj in težav z duševnim zdravjem, zlasti v povezavi z uporabo novih tehnologij. EESO ***priporoča, naj se uveljavi pravica do odklopa ne le za zaščito delavcev, ampak tudi za večjo produktivnost.*** EESO ***poziva Komisijo, naj predloži direktivo o psihosocialnih tveganjih, v kateri bi morali z ustreznimi ocenami tveganja, izvedenimi v sodelovanju z delavci in sindikati, določiti zavezujoče obveznosti za prepoznavanje*** psihosocialnih tveganj. S podnebnimi spremembami se pojavljajo tudi nova tveganja, zato je potrebna obravnava dela v ekstremnih temperaturah.	Obravnava novih tveganj pri delu na podlagi posvetovanja s socialnimi partnerji: z boljšim varovanjem zdravja pri delu so podjetja bolj konkurenčna. Tako je tudi v primeru novih tveganj in težav z duševnim zdravjem, zlasti v povezavi z uporabo novih tehnologij. EESO ***ponovno izraža podporo Komisiji, da začne nezakonodajno pobudo o duševnem zdravju pri delu in preprečevanju*** psihosocialnih tveganj ***pri delu v skladu s strateškim okvirom za varnost in zdravje pri delu za obdobje 2021–2027***. S podnebnimi spremembami se pojavljajo tudi nova tveganja, zato je potrebna obravnava dela v ekstremnih temperaturah.

Obrazložitev

V EESO ni dogovora glede potrebe po zakonodaji o psihosocialnih tveganjih. Zato bi morali ponovno izraziti podporo Komisiji, da začne nezakonodajno pobudo o duševnem zdravju pri delu in preprečevanju psihosocialnih tveganj pri delu v skladu s strateškim okvirom za varnost in zdravje pri delu za obdobje 2021–2027. Poleg tega je iz več mnenj EESO razvidno, da ni dogovora o pravni pravici delavcev do odklopa.

Rezultat glasovanja

Za:	93
Proti:	127
Vzdržani:	2

AMANDMA 8

Vlagatelji:

ARDHE Christian
BLIJLEVENS René
CLEVER Peter
DANISMAN Mira-Maria
KRAWCZYK Jacek
MINCHEVA Mariya
MISSLBECK-WINBERG Christiane
POTTIER Jean-Michel
SAMMUT BONNICI Dolores
SCHWENG Christa
SMOLE Jože
SÕBER Kristi
SOETE Paul
YGLESIAS Isabel

SOC/822
Novi akcijski načrt za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic

Točka 2.2.6

Spremeni se tako:

Mnenje strokovne skupine	Amandma
Izboljšanje zaposlitvenih možnosti in kakovosti zaposlovanja mladih: EESO je večkrat pozval k enaki obravnavi mladih na trgu dela[1], ***med drugim z odpravljanjem*** tveganj ***v zvezi z nestandardnimi oblikami zaposlitve***, povezanih z ***vse večjo negotovostjo, vključno z*** neprostovoljnim krajšim delovnim časom ***in neprostovoljnimi zaposlitvami za določen čas***. ***V*** akcijskem načrtu ***bi morali*** obravnavati različne vidike na področju zaposlovanja mladih, zlasti če ti niso zaposleni, se ne izobražujejo ali usposabljajo***[2]***, na primer: prehod iz izobraževanja v zaposlitev, potrebo po kakovostnih delovnih mestih in ustrezno socialno zaščito za mlade tudi v obdobjih, ko niso zaposleni. EESO ***v okviru predlagane direktive o pripravništvih poziva k trdni pravni pobudi, da se pripravnikom omogoči uveljavljanje pravic delavcev***.	Izboljšanje zaposlitvenih možnosti in kakovosti zaposlovanja mladih: EESO je večkrat pozval k enaki obravnavi mladih na trgu dela[1], ***tudi*** tveganj, povezanih z neprostovoljnim krajšim delovnim časom. ***Splošni okvir enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu je bil vzpostavljen z Direktivo 2000/78/ES, ki še vedno ustreza svojemu namenu[2]. Ker mora veliko delavcev in delodajalcev imeti možnost zaposlitve za določen čas, bi morali v*** akcijskem načrtu obravnavati različne vidike na področju zaposlovanja mladih, zlasti če ti niso zaposleni, se ne izobražujejo ali usposabljajo, na primer: prehod iz izobraževanja v zaposlitev ***in podjetništvo***, potrebo po kakovostnih delovnih mestih in ustrezno socialno zaščito za mlade tudi v obdobjih, ko niso zaposleni. EESO ***podpira tudi pregled priporočila o pripravništvih***.

Mnenje strokovne skupine	Amandma
[1] UL C 293, 18.8.2023, str. 48***; Workers' Rights for the 21st century (Pravice delavcev za 21. stoletje), Evropski mladinski forum, dokument o stališčih 12/2024***.	[1] UL C 293, 18.8.2023, str. 48.
[2] ***https:// www.youthforum.org/policy-library/youth-guarantee-how-to-support-young-people-finding-a-pathway.***	[2] ***SOC/721, UL C 293, 18.8.2023, str. 48, točka 5.1.***

Obrazložitev

Predlaga se, da se glede enake obravnave navede Direktiva 200/78/ES o nediskriminaciji pri zaposlovanju in besedilo iz mnenja SOC/721 (navedeno tudi v opombi 8). Poleg tega bi morali omeniti tudi potrebe delavce in delodajalcev po zaposlitvi za določen čas ter pomen obravnave tudi prehoda v podjetništvo. Glede poziva k trdni pravni pobudi glede pripravništev ni soglasja. Namesto tega bi bilo treba podpreti revizijo priporočila Sveta o pripravništvih. Na koncu se v opombi dodajajo navedbe številnih daljnosežnih predlogov mladinskega foruma, o katerih se v nobeni fazi priprave mnenja ni ustrezno razpravljalo.

Rezultat glasovanja

Za:	90
Proti:	131
Vzdržani:	4

AMANDMA 9

Vlagatelji:

ARDHE Christian
BLIJLEVENS René
CLEVER Peter
DANISMAN Mira-Maria
KRAWCZYK Jacek
MINCHEVA Mariya
MISSLBECK-WINBERG Christiane
POTTIER Jean-Michel
SAMMUT BONNICI Dolores
SCHWENG Christa
SMOLE Jože
SÕBER Kristi
SOETE Paul
YGLESIAS Isabel

SOC/822
Novi akcijski načrt za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic

Točka 2.2.7

Spremeni se tako:

Mnenje strokovne skupine	Amandma
Ukrepi za umetno inteligenco, v središču katere bo človek: zaradi vsesplošnega potenciala umetne inteligence in novih nastajajočih tehnologij je potreben pristop, s katerim bi	Ukrepi za umetno inteligenco, v središču katere bo človek: zaradi vsesplošnega potenciala umetne inteligence in novih nastajajočih tehnologij je potreben pristop, s katerim bi

Mnenje strokovne skupine	Amandma
preprečili negativne posledice za delavce zaradi uporabe teh tehnologij. ***Z zakonodajnimi ali drugimi pobudami bi bilo treba obravnavati vrzeli pri varstvu pravic delavcev na delovnem mestu in zagotoviti, da bo človek ohranil nadzor nad vsemi interakcijami med človekom in strojem.[1]*** ***[1] Mnenje EESO Ocena poročil Enrica Lette in Maria Draghija o delovanju in konkurenčnosti enotnega trga EU, točka 10.3.***	preprečili negativne posledice za delavce zaradi uporabe teh tehnologij. ***Pomembno je, da se pri razvoju, uvajanju in uporabi umetne inteligence vedno upošteva načelo, da mora biti nadzor v rokah človeka.***

Obrazložitev

Predlaga se bolj splošno besedilo in navede, da je treba pri razvoju, uvajanju in uporabi umetne inteligence vedno upoštevati načelo, da mora biti nadzor v rokah človeka.

Rezultat glasovanja

Za:	90
Proti:	130
Vzdržani:	5

AMANDMA 10

Vlagatelji:

ARDHE Christian
BLIJLEVENS René
CLEVER Peter
DANISMAN Mira-Maria
KRAWCZYK Jacek
MINCHEVA Mariya
MISSLBECK-WINBERG Christiane
POTTIER Jean-Michel
SAMMUT BONNICI Dolores
SCHWENG Christa
SMOLE Jože
SÕBER Kristi
SOETE Paul
YGLESIAS Isabel

SOC/822
Novi akcijski načrt za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic

Točka 2.3.1

Spremeni se tako:

Mnenje strokovne skupine	Amandma
Podrobni predlogi so v drugih mnenjih EESO, predvsem v mnenju SOC/829 o strategiji EU za boj proti revščini. Sem spadajo ukrepi za: — okrepitev skupnih prizadevanj za povečanje zaposlitvenih možnosti z opolnomočenjem in zaščito ranljivih skupin;	Podrobni predlogi so v drugih mnenjih EESO, predvsem v mnenju SOC/829 o strategiji EU za boj proti revščini. Sem spadajo ukrepi za: — okrepitev skupnih prizadevanj za povečanje zaposlitvenih možnosti z opolnomočenjem in zaščito ranljivih skupin;

Mnenje strokovne skupine	Amandma
— boj proti revščini otrok in mladih s polnim izvajanjem jamstva za mlade in jamstva za otroke v državah članicah, vključno z ustreznimi naložbami v visokokakovostne, cenovno ugodne in dostopne storitve otroškega varstva;	— boj proti revščini otrok in mladih s polnim izvajanjem jamstva za mlade in jamstva za otroke v državah članicah, vključno z ustreznimi naložbami v visokokakovostne, cenovno ugodne in dostopne storitve otroškega varstva;
— boj proti revščini v starosti, socialni izključenosti in osamljenosti ter zagotavljanje, da pokojninske reforme, ki sicer temeljijo na finančni vzdržnosti, ne ***ogrozijo življenjskega standarda*** starejših;	— boj proti revščini v starosti, socialni izključenosti in osamljenosti ter zagotavljanje, da pokojninske reforme, ki sicer temeljijo na finančni vzdržnosti, ne ***bodo nesorazmerno vplivale na življenjski standard*** starejših;
— ohranjanje storitev splošnega pomena – javnih in zasebnih ter socialnih podjetij – z ustrezno usmerjenimi naložbami;	— ohranjanje storitev splošnega pomena – javnih in zasebnih ter socialnih podjetij – z ustrezno usmerjenimi naložbami;
— spodbujanje politik držav članic za zagotavljanje dostopa do socialnih stanovanj in stanovanjske pomoči ljudem v stiski, ***določitev cilja cenovno dostopnih stanovanj v okviru evropskega stebra socialnih pravic*** in ***boj*** proti brezdomstvu;	— spodbujanje politik držav članic za zagotavljanje dostopa do socialnih stanovanj in stanovanjske pomoči ljudem v stiski, ***tudi ob upoštevanju potrebe po cenovno dostopnih stanovanjih*** in ***boja*** proti brezdomstvu;
— zagotavljanje enakega dostopa do energije in zanesljive oskrbe z energijo po dostopnih cenah;	— zagotavljanje enakega dostopa do energije in zanesljive oskrbe z energijo po dostopnih cenah; prenovitev in okrepitev središča AccessibleEU[1].
— prenovitev in okrepitev središča AccessibleEU[1].	
[1] UL C 486, 21.12.2022, str. 88, točki 1.1 in 1.3.	[1] UL C 486, 21.12.2022, str. 88, točki 1.1 in 1.3.

Obrazložitev

Predlaga se manjša prilagoditev besedila, zlasti ker ni dogovora o novem cilju glede cenovno dostopnih stanovanj.

Rezultat glasovanja

Za:	88
Proti:	134
Vzdržani:	5

AMANDMA 14

Vlagatelji:

ARDHE Christian
BLIJLEVENS René
CLEVER Peter
DANISMAN Mira-Maria
KRAWCZYK Jacek
MINCHEVA Mariya
MISSLBECK-WINBERG Christiane
POTTIER Jean-Michel
SAMMUT BONNICI Dolores
SCHWENG Christa
SMOLE Jože
SÕBER Kristi
SOETE Paul
YGLESIAS Isabel

SOC/822
Novi akcijski načrt za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic

Točka 3.8

Spremeni se tako:

Mnenje strokovne skupine	Amandma
Fiskalni manevrski prostor za naložbe v socialno porabo: države članice evropskega stebra socialnih pravic ne bodo mogle izvajati, če ne bo mogoče spodbuditi ***obsežnih*** in usklajenih naložb v socialno porabo in socialno infrastrukturo. To je ***treba upoštevati*** v evropskem semestru, ki je bil nekoliko prilagojen načelom evropskega stebra socialnih pravic. Treba ***je*** razmisliti o nadaljnjih ukrepih. ***EESO je že večkrat poudaril, da bi lahko več javnih naložb v državah članicah omogočili z zlatim pravilom, s čimer bi dopustili več prožnosti pri proračunskih pravilih[1].*** ***[1] UL C 227, 28.6.2018, str. 1, točki 1.8 in 3.6; UL C 327, 12.11.2013, str. 11; UL C 227, 28.6.2018, str. 95, točka 1.4; UL C 226, 16.7.2014, str. 21; UL C 262, 25.7.2018, str. 1, točka 3.14; UL C 190, 5.6.2019, str. 24, točka 1.8; UL C 262, 25.7.2018, str. 1, točka 1.4; UL C 14, 15.1.2020, str. 1, točki 1.7 in 2.7.2.***	Fiskalni manevrski prostor za naložbe v socialno porabo: države članice evropskega stebra socialnih pravic ne bodo mogle izvajati, če ne bo mogoče spodbuditi ***ustreznih*** in usklajenih naložb v socialno porabo in socialno infrastrukturo ***ter poskrbeti za finančno vzdržnost in trajnostnost***. To je ***upoštevano*** v evropskem semestru, ki je bil nekoliko prilagojen načelom evropskega stebra socialnih pravic. Treba ***bi bilo*** razmisliti o nadaljnjih ukrepih***, da se izkoristi prožnost, predvidena v Paktu za stabilnost in rast***.

Obrazložitev

Navesti bi morali obstoječe možnosti za prožnost v skladu s Paktom za stabilnost in rast ter upoštevati tudi finančno vzdržnost in trajnostnost.

Rezultat glasovanja

Za:	92
Proti:	127
Vzdržani:	8

AMANDMA 15

Vlagatelji:

ARDHE Christian
BLIJLEVENS René
CLEVER Peter
DANISMAN Mira-Maria
KRAWCZYK Jacek
MINCHEVA Mariya
MISSLBECK-WINBERG Christiane
POTTIER Jean-Michel
SAMMUT BONNICI Dolores
SCHWENG Christa
SMOLE Jože
SÕBER Kristi
SOETE Paul
YGLESIAS Isabel

SOC/822
Novi akcijski načrt za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic

Točka 3.10

Spremeni se tako:

Mnenje strokovne skupine	Amandma
Upoštevanje potreb evropskega stebra socialnih pravic v naslednjem večletnem finančnem okviru: oblikovanje večletnega finančnega okvira je priložnost, da se podprejo prizadevanja EU in držav članic za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic in hkrati ohrani poudarek na prednostnih nalogah EU. Za to sta potrebna dosledna uporaba sredstev in priznavanje vloge evropskega stebra socialnih pravic kot vodila za operativne programe ter orodja za oceno učinka strukturnih in investicijskih skladov, Evropskega socialnega sklada plus ter drugih ustreznih proračunskih postavk EU. S ***socialno pogojenostjo*** bi zagotovili, da projekti aktivno prispevajo h krovnim socialnim ciljem. Naložbe v varnost in obrambo niso učinkovite, če je družba razklana. Socialna razsežnost naložb in reform bi morala biti sestavni del varnostne agende[1]. ***EU in države članice zaradi povečanja izdatkov za obrambo ne smejo ogroziti ali opustiti nujnih socialnih naložb.***	Upoštevanje potreb evropskega stebra socialnih pravic v naslednjem večletnem finančnem okviru: oblikovanje večletnega finančnega okvira je priložnost, da se podprejo prizadevanja EU in držav članic za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic in hkrati ohrani poudarek na prednostnih nalogah EU. Za to sta potrebna dosledna uporaba sredstev in priznavanje vloge evropskega stebra socialnih pravic kot vodila za operativne programe ter orodja za oceno učinka strukturnih in investicijskih skladov, Evropskega socialnega sklada plus ter drugih ustreznih proračunskih postavk EU. S ***tem*** bi zagotovili, da projekti aktivno prispevajo h krovnim socialnim ciljem. Naložbe v varnost in obrambo niso učinkovite, če je družba razklana. Socialna razsežnost naložb in reform bi morala biti sestavni del varnostne agende[1].
[1] Resolucija EESO, točka 7.3, 18.9.2024.	[1] Resolucija EESO, točka 7.3, 18.9.2024.

Obrazložitev

V tem mnenju ni treba hkrati omenjati izdatkov za obrambo in socialnih naložb.

Rezultat glasovanja

Za:	90
Proti:	129
Vzdržani:	8

AMANDMA 16

Vlagatelji:

ARDHE Christian
BLIJLEVENS René
CLEVER Peter
DANISMAN Mira-Maria
KRAWCZYK Jacek
MINCHEVA Mariya
MISSLBECK-WINBERG Christiane
POTTIER Jean-Michel
SAMMUT BONNICI Dolores
SCHWENG Christa
SMOLE Jože
SÕBER Kristi
SOETE Paul
YGLESIAS Isabel

SOC/822

Novi akcijski načrt za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic

Točka 3.14

Spremeni se tako:

Mnenje strokovne skupine	Amandma
Uporaba postopkov javnega naročanja: EESO poziva, naj se več pozornosti nameni temu, kako bi ***s pravili*** o javnem naročanju lahko prispevali k izboljšanju uporabe in izvrševanja veljavnega delovnega in socialnega prava Unije in držav članic[1]. ***S skupnimi harmoniziranimi pogoji in pravili v zakonodaji EU o javnem naročanju bi bilo treba odpraviti merilo najnižje cene in zagotoviti, da bi javni naročniki pri oddaji naročil upoštevali*** socialna in okoljska merila ***v skladu z evropskim stebrom socialnih pravic. EESO zato poziva, naj se zahteve za oddajo naročil v direktivah EU o javnem naročanju razširijo na socialne vidike, vključno s kolektivnimi pogajanji.***	Uporaba postopkov javnega naročanja: EESO poziva, naj se več pozornosti nameni temu, da bi ***z ustreznim izvajanjem obstoječih pravil*** o javnem naročanju lahko prispevali k izboljšanju uporabe in izvrševanja veljavnega delovnega in socialnega prava Unije in držav članic[1]. ***Ta pravila organom že omogočajo, da se spoprimejo z družbenimi izzivi ter pri javnem naročanju upoštevajo*** socialna in okoljska merila***[2]***.
[1] UL C 374, 16.9.2021, str. 38, točki 1.23 in 2.5.3.	[1] UL C 374, 16.9.2021, str. 38, točki 1.23 in 2.5.3. ***[2] Glej na primer obvestilo Komisije z naslovom Kupujte družbeno odgovorno – priročnik za upoštevanje družbenih vidikov pri javnem naročanju (2. izdaja), https://ec.europa.eu/docsroom/documents/45767?locale=sl.***

Obrazložitev

EESO bo pripravil posebno mnenje INT/1092 – Pregled evropskega pravnega okvira za javna naročila (ki naj bi bilo predvidoma sprejeto decembra 2025). V tem mnenju zato ne bi smeli obravnavati vidikov, povezanih s pregledom direktiv o javnih naročilih. Hkrati je treba omeniti obstoječe možnosti v okviru veljavnih pravil o javnem naročanju.

Rezultat glasovanja

Za:	92
Proti:	130
Vzdržani:	5